

Data 23.06.2010

Ilość zał. Podpis *[signature]*

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku	
KANCELARIA	
WPRZYNEŁO	
24.06.2010	
Ilość zał.
poz. rej.
podpis

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
ZESPOŁU PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH
W ZAMBROWIE**

Białystok - czerwiec – 2010

DK-40813/2010

**Protokół
kontroli kompleksowej ZPOW w Zambrowie**

Kontrolę przeprowadziły – Małgorzata Osipowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu, Katarzyna Liedke-Charkiewicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w dniach 18 i 21 maja 2010 roku, na podstawie upoważnienia Nr 246 z dnia 14 maja 2010r., które w imieniu Wojewody Podlaskiego wydał Andrzej Kozłowski dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Tematem kontroli było przestrzeganie przez placówkę standardów w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2007r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455).

Standardy w zakresie opieki i wychowania oraz świadczonych usług spełniane przez kontrolowaną placówkę określają: § 2 - 3, § 6 - 8, § 10, § 12 - 14, § 19, § 22 - 27, § 30 - 34, § 36 - 38, § 40 wyżej wymienionego rozporządzenia.

Kontrolujące wpisały się do książki kontroli pod poz. 1/2010.

Kontrolą objęto okres od 01.05.2009r. do dnia kontroli.

Wyjaśnień udzielali

1. Pani Jadwiga Paździor – dyrektor
2. Alicja Szczęsna – wychowawca
3. Anna Kosakowska - pedagog
4. Bożena Kozuchowska – pracownik socjalny

Ustalenia kontroli

I Przestrzeganie standardu świadczonych usług

(§ 2, 3, 6, 8, 13, 14, 15, 22, 23, 27, 30)

Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zambrowie mieści się w Zambrowie przy ul. Al. Wojska Polskiego 52. Placówka prowadzona jest przez Powiat Zambrowski. Dyrektorem Zespołu jest Pani Jadwiga Paździor powołana na stanowisko dyrektora z dniem 1 września 1985r.

Placówka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr XXXII/185/06 Rady Powiatu Zambrowskiego z dnia 26 października 2006r. w sprawie przekształcenia Domu Dziecka w Zambrowie. Organizację placówki określa Regulamin, który został nadany Uchwałą Nr 92/08 Zarządu Powiatu Zambrowskiego z dnia 29 października 2008r., do którego wprowadzono zmiany Uchwałą Nr 185/10 Zarządu Powiatu Zambrowskiego z dnia 20 maja 2010r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie (*akta kontroli str. 8*).

Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zambrowie jest placówką wielofunkcyjną łączącą działania socjalizacyjne, interwencyjne dla dzieci z normą intelektualną i zaburzeniami psychicznymi oraz wspomagającą wychowanków usamodzielnianych.

Placówka dysponuje 57 miejscami z podziałem na poszczególne części:

1. I grupa socjalizacyjna – 12 osób (przebywało 14 dzieci),
2. II grupa socjalizacyjna – 12 osób (przebywało 15 dzieci),
3. grupa dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi – 12 dzieci (przebywało 14 dzieci),
4. grupa interwencyjna – 10 osób (przebywało 14 dzieci),
5. grupa usamodzielnienia – 11 osób (przebywało 12 dzieci).

Placówka dysponuje ponadto 6 miejscami hostelowymi (w dniu kontroli hostel był wykorzystywany przez grupę usamodzielnienia, w którym zamieszkiwały 4 dziewczyny).

W dniu kontroli w placówce przebywało faktycznie 68 wychowanków i jeden w bursie. Liczba dzieci przebywających w placówce znacznie przekracza liczbę dzieci, jaka może w niej przebywać zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Wojewodę Podlaskiego nr PS.V.90145-3/08 z dnia 31.12.2008r.

Dzieci przebywające w placówce są w wieku od 5 do 21 lat, w tym w grupie usamodzielnienia w wieku 17 – 21 lat. Pochodzą z województw:

- podlaskiego (Sokółka, Suwałki, Łomża, Mońki, Augustów, Nurzec Stacja, Kolno, Grajewo, Sokoły, Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Sztabin, Stawiski, Rutki),
- warmińsko – mazurskiego (Pozezdrze, Pisz)
- lubelskiego (Biała Podlaska)
- mazowieckiego (Garwolin, Ostrów Mazowiecka, Sobolew, Ciechanów, Żelechów).

W placówce nie przebywają dzieci cudzoziemców.

W grupie interwencyjnej 9 dzieci przebywa krócej niż 3 miesiące. 5 dzieci przebywa w placówce powyżej 6 miesięcy. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przewlekła i długotrwała procedura postępowania w sądach.

W kontrolowanym okresie ruch wychowanków przedstawiał się następująco:

W 2009r.:

- powrót do rodziny naturalnej – 1 dziecko,
- umieszczono w rodzinie zastępczej – 6 dzieci,
- adoptowano – 2 dzieci,
- umieszczono w innej placówce – 1 dziecko,
- usamodzielniono – 11 dzieci,
- zgłoszono do adopcji – 1 dziecko,
- zgłoszono do rodzin zastępczych – 8 dzieci.

W 2010r.:

- powrót do rodziny naturalnej – 2 dzieci,
- adoptowano – 1 dziecko,
- zgłoszono do adopcji – 7 dzieci,
- zgłoszono do rodzin zastępczych – 4 dzieci.

Sytuacja prawna wychowanków przebywających w placówce przedstawia się następująco:

- ograniczona władza rodzicielska rodziców – 55 dzieci,
- pozbawienie władzy rodzicielskiej – 4 dzieci,
- półsieroty - 6 dzieci,
- sieroty 4 dzieci.

Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zambrowie mieści się w budynku wielokondygnacyjnym. Teren wokół budynku jest zagospodarowany, z placem zabaw i boiskami do wszystkich typów rozgrywek.

Na pierwszej kondygnacji (parter) placówki urządzono aneks wypoczynkowy ze stolikiem okolicznościowym i kanapami, z którego mogą skorzystać osoby przychodzące do placówki. Na tej kondygnacji znajdują się:

- świetlica przeznaczona do celów reprezentacyjnych oraz wszystkich uroczystości organizowanych przez placówkę spełniająca również funkcję pokoju gościnnego,
- pomieszczenie do zajęć sportowych - siłownia wyposażona w profesjonalny sprzęt do ćwiczeń,
- pomieszczenie do zajęć terapeutycznych grupy III socjalizacyjnej,

- pralnia, suszarnia, magazyny gospodarcze.

W placówce nie funkcjonuje kuchnia i jadalnia, bowiem każda z grup posiada własny aneks kuchenny, w którym przygotowywane i spożywane są wszystkie posiłki.

Wejście na drugą kondygnację jest przestronne, z bezpieczną poręczą i zabezpieczeniami antypoślizgowymi. Hol na drugiej i trzeciej kondygnacji urządzony jest podobnie jak na pierwszej kondygnacji.

Część socjalizacyjna

Drugą kondygnację zajmują dwie grupy socjalizacyjne I i II - 29 wychowanków.

I grupa socjalizacyjna - 14 osobowa, ma do swojej dyspozycji:

- 4 pokoje mieszkalne: 2 - 3-osobowe i 2 - 4-osobowe,
- pomieszczenie do wypoczynku wyposażone w kanapy, stoliki i krzesła, telewizor, sprzęt audio, zestaw komputerowy, zabawki, gry planszowe, oraz pomoce naukowe, książki,
- pokój do cichej nauki,
- pomieszczenie do zajęć terapeutycznych przeznaczone do zajęć plastycznych, technicznych, komputerowych,
- aneks kuchenny z jadalnią, wyposażony we wszystkie sprzęty AGD,
- 2 łazienki - dla chłopców i dla dziewcząt. W łazienkach znajdują się ogółem 4 kabiny toaletowe i 3 kabiny prysznicowe. Każda z nich jest zamknięta, zapewniająca intymność. Ponadto w łazienkach znajduje się 6 umywalek. Wychowankowie osobiste rzeczy piorą samodzielnie, w związku z tym w każdej łazience są miski, kosze na bieliznę oraz pralki i suszarki.

II grupa socjalizacyjna - 15 osobowa ma do swojej dyspozycji:

- 4 pokoje mieszkalne: 1 - 3-osobowy i 3 - 4-osobowe,
- pokój do cichej nauki,
- aneks kuchenny z jadalnią, w części jadalnej urządzono kącik wypoczynkowy z kanapą i telewizorem,
- pomieszczenie do zajęć terapeutycznych,
- 2 łazienki - dla chłopców i dla dziewcząt (3 kabiny toaletowe, 2 kabiny prysznicowe, 5 umywalek, 2 pralki, miski, suszarki).

Na tej kondygnacji znajduje się pokój pedagoga.

Trzecia kondygnacja budynku zamieszkiwana jest przez dwie grupy, które zajmują oddzielne skrzydła - jest to grupa interwencyjna oraz grupa wychowanków z zaburzeniami psychicznymi.

Na tej kondygnacji znajdują się pomieszczenia wspólne dla całej placówki:

- pokój dla dzieci chorych - aktualnie z powodu braku miejsc w grupie mieszka tam 2 wychowanków z grupy interwencyjnej,
- biblioteka.

Grupa dzieci z zaburzeniami psychicznymi zajmuje prawe skrzydło kondygnacji dla 14 dzieci. Znajdują się tam:

- 4 pokoje mieszkalne: 2 - 3 osobowe, 2 - 4 osobowe,
- pokój do wypoczynku,
- pokój do cichej nauki,
- aneks kuchenny z jadalnią,
- pomieszczenie do zajęć terapeutycznych (przeznaczona do relaksacji, muzykoterapii oraz światłoterapii; odpowiednio wyposażona),
- 2 łazienki - dla chłopców i dziewcząt (4 kabiny toaletowe, 3 kabiny prysznicowe, wanna, 4 umywalki, 2 pralki, miski, kosze na bieliznę, suszarki).

Grupa interwencyjna

W grupie interwencyjnej w lewym skrzydle - dla 14 dzieci, znajdują się:

- 3 pokoje mieszkalne: 1 - 5-osobowy, 1 - 4-osobowy, 1 - 3-osobowy,
- 2 łazienki dla chłopców i dziewcząt (2 kabiny prysznicowe, 3 kabiny toaletowe, wanna, 5 umywalek, pralka, miski, suszarki),
- aneks kuchenny z jadalnią,
- pokój do wypoczynku,
- pokój do cichej nauki.

Grupa korzysta również z dużego pomieszczenia do zajęć terapeutyczno - sportowych na parterze, w którym wcześniej była stołówka. Znajdują się tam stół bilardowy, stół do tenisa stołowego, stół do gry w piłkarzyki, unihokeja, rzutki.

Pomieszczenia poszczególnych grup wyposażone są w wymagane meble i sprzęty. Wszystkie pokoje posiadają powierzchnię zapewniającą przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia, na które składają się: szafki nocne, szafy, biurka lub stoliki, łóżka bądź tapczany, lampki nocne. Pokoje sypialne są bardzo schludne, zadbane i ładnie urządzone. W niektórych urządzono kącie wypoczynkowe z fotelami i stolikami. W każdym pokoju jest sprzęt audio. Dzieci mają prawo dekorować swoje pokoje, o czym świadczą wywieszone plakaty zdjęcia itp. Każda sypialnia jest właściwie oświetlona.

Grupa usamodzielnienia

Wychowankowie z grupy usamodzielnienia zajmują trzy mieszkania, z których dwa znajdują się na terenie placówki, jedno na terenie miasta. Mieszkania są komfortowo wyposażone we wszystkie sprzęty przydatne do prawidłowego funkcjonowania. W mieszkaniach aktualnie przebywa 12 dziewcząt - 8 w mieszkaniach na terenie placówki, 4 - w mieszkaniu w mieście (ul. Świętokrzyska).

Placówka spełnia wymagane standardy w zakresie warunków lokalowych i sanitarno - higienicznych.

Biorąc pod uwagę specyfikę placówki i podział na poszczególne części, stwierdzono, iż w placówce przestrzegana jest zasada zgodnie, z którą w placówce, nie przebywa jednocześnie powyżej 30 dzieci, ponieważ poszczególne jej części są faktycznie rozdzielone i dzieci korzystają z osobnych klatek schodowych.

Wszystkie posiłki w placówce przygotowywane są w aneksach kuchennych każdej z grup, pod nadzorem wychowawców. Dzieciom zapewnia się 4 posiłki dziennie (śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolacja). Dodatkowo dzieci otrzymują prowiant do szkoły. Wychowankowie mają wpływ na układanie jadłospisów. Posiłki są urozmaicone, a jadłospisy układane są z udziałem dzieci. W razie potrzeby przygotowywane są posiłki dietetycznie, zgodnie z zaleceniami lekarza. W dniu kontroli 1 dziecko było na diecie bezglutenowej i cukrzycowej. Wszystkie produkty żywnościowe przechowywane są w lodówkach lub w szafkach w aneksach kuchennych. Wychowankowie mają dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów przez całą dobę.

Na początku roku szkolnego dzieci zaopatrywane są w podręczniki oraz przybory szkolne. Każdy wychowanek wyposażony jest w garderobę w zależności od pory roku i wieku, stosownie do potrzeb. Mają oni możliwość wyboru garderoby uczestnicząc przy jej zakupie.

Wychowankowie przebywający w placówce objęci są opieką lekarza rodzinnego w ośrodku zdrowia w Zambrowie oraz poradni specjalistycznych, do których uczęszczają regularnie tj.: okulistycznej - 6 dzieci, zdrowia psychicznego - 3 dzieci, onkologicznej - 1 dziecko, wad budowy i postawy - 3 dzieci, nefrologicznej - 3, dermatologicznej - 2 dzieci, ortodontycznej - 2 dzieci, neurologicznej - 1 dziecko, chirurgiczna - 6 dzieci,

5
Graz

laryngologicznej – 4 dzieci, ginekologicznej – 3 dzieci, kardiologicznej – 1 dziecko, otolaryngologicznej – 2 dzieci, rehabilitacyjnej – 1 dziecko, diabetologicznej – 1 dziecko, chirurgii szczękowej – 1 dziecko. Wszystkie dzieci objęte są opieką stomatologiczną. Placówka zapewnia podopiecznym zaopatrzenie w leki. Na bieżąco realizowane są zlecone przez lekarza recepty. Leki wydawane są pod nadzorem wychowawcy i pracownika socjalnego. Placówka zaopatruje również swoich podopiecznych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Aktualnie dzieci są zaopatrzone w: wkładki ortopedyczne do butów – 1 dziecko, aparaty słuchowe – 2 dzieci, pompę insulinową – 1 dziecko, aparat ortodontyczny – 1 dziecko, okulary – 8 dzieci. Placówka pokrywa udział własny dziecka do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W placówce 10 dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności, w tym 9 z powodu upośledzenia umysłowego, 1 – z powodu cukrzycy. Wychowawcy opiekują się swoimi podopiecznymi podczas wizyt u lekarza, czy w okresie hospitalizacji.

Wychowankom zapewniony jest dostęp do różnego rodzaju zajęć wychowawczych, kompensacyjnych i terapeutycznych.

W placówce odbywają się:

1. Zespoły wyrównawcze (zgodnie z harmonogramem zajęć- 3 razy w tygodniu, prowadzone przez pedagoga oraz wolontariusza, są to zajęcia indywidualne i grupowe.
2. Zajęcia terapeutyczne prowadzone przez pedagoga – 2 razy w tygodniu.
3. Koło biblioteczne (praca z książką, czasopismami, środkami audiowizualnymi), której celem jest m. in.: doskonalenie umiejętności czytania, rozwijanie procesów myślowych, wzbogacanie języka.

Zajęcia logopedyczne, jeśli zachodzi taka potrzeba, dzieci mają zapewnione w szkołach.

W pomieszczeniach terapeutycznych oraz w pomieszczeniach do wypoczynku znajdują się sprzęty i zabawki dostosowane do wieku rozwojowego.

Podopieczni otrzymują dostateczną ilość środków do higieny osobistej typu: pasta do zębów, papier toaletowy, szampony, dezodoranty. Dzieci samodzielnie piorą bieliznę i inne rzeczy osobiste. Ręczniki oraz pościel wymieniane są raz w miesiącu lub w zależności od potrzeb.

W każdej z grup wychowanków funkcjonuje samorząd, którego zasady działania określone są w regulaminie.

Wychowankowie każdego miesiąca otrzymują kwotę pieniężną do własnego dysponowania tzw. „kieszonkowe”. Dyrektor ustala, co miesiąc kwotę w porozumieniu z samorządami wychowanków każdej grupy. Na podstawie list wypłat „kieszonkowego” stwierdzono, że było ono wypłacane regularnie, za pokwitowaniem wychowanków. Wypłacane kwoty były zróżnicowane i kształtowały się od 10 do 30 zł. Każda grupa ma opracowany regulamin podziału kieszonkowego. Dzieci wspólnie ustaliły, co będzie wpływać na obniżenie lub zwiększenie „kieszonkowego”. Jak wynika z uzyskanych wyjaśnień zróżnicowanie „kieszonkowego” zależało od zachowania dziecka w szkole i w placówce (np. wulgaryzmy, palenie, pomoc, prace porządkowe, dyżury, nienaganną postawę wobec innych, oceny, absencji szkolnej, zaangażowania wychowanków w obowiązki szkolne, samowolne opuszczanie placówki), (akta kontroli str. 14 - 42).

Wszystkie dzieci w wieku szkolnym realizują obowiązek szkolny (akta kontroli str. 9-13) w:

Lp.	Rodzaj szkoły	Liczba dzieci
1.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Zambrowie	15
2.	Szkoła Podstawowa w SOSW w Długoborzu	4

6 Głaz

3.	Gimnazjum Miejskie w Zambrowie	7
4.	Gimnazjum w SOSW w Długoborzu	5
5.	Gimnazjum w CEiP	10
6.	ZSZ w Łomży	1
7.	ZSZ Nr 1 w Zambrowie	1
8.	ZSZ w SOSW w Długoborzu	2
9.	ZSZ w CEiP	13
10	Szkoła Przysposabiająca do Pracy w SOSW w Długoborzu	5
11	Liceum Profilowane Agropredsiębiorczości	4

Do przedszkola uczęszcza dwoje dzieci.

W dniu kontroli jedno dziecko przebywało w bursie za pobyt, w której placówka ponosi pełną odpłatność. Ponadto, jeżeli dziecko wyjeżdża do rodziny, placówka pokrywa koszty tego przejazdu raz w miesiącu. W pozostałych przypadkach koszty przejazdu pokrywają rodzice. Dzieciom dojeżdżającym do szkół zakupiono bilety miesięczne.

W celu uzupełnienia swoich wiadomości szkolnych oraz rozszerzenia wiedzy ogólnej wychowankowie mają możliwość korzystania z internetu oraz biblioteki znajdującej się na terenie placówki. W ramach zajęć pozalekcyjnych dzieci biorą udział w zajęciach: sportowych, informatycznych, plastycznych, muzycznych, kulinarnych, bibliotecznych i innych. Dzieci mają zapewniony również dostęp do zajęć wyrównawczych, które odbywają się na terenie placówki. Wychowankowie mają dostęp do sali terapeutycznej, gdzie odbywają się zabawy relaksacyjne, muzykoterapia, terapia zabawą, wizualizacja, psychogimnastyka, ćwiczenia w suchym basenie oraz masaż relaksacyjny.

W placówce odbywają się zajęcia rekreacyjno - sportowe: tenis stołowy, bilard, unihokej, piłka nożna, siatkowa, koszykowa. Młodzież może również korzystać z własnej siłowni oraz wychodzi na basen. Proponowane są wyjścia do galerii, kina, muzeum, udział w przedstawieniach teatralnych, wyjazdy na wystawy.

II Przestrzeganie standardu opieki i wychowania

(§ 2, 3, 6, 7, 8, 10, 12, 26, 27, 31, 32, 33, 34, 37, 38)

Placówka przywiązuje dbałość do poszanowania i podtrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzicami, rodzeństwem i z innymi osobami, zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi w placówce. Dzieci mają prawo do kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, kolegami i koleżankami, zgodnie z ich potrzebami. Spotykają się z kolegami w placówce, jak również i poza nią, odwiedzają przyjaciół i kolegów w ich domach. Dzięki takim działaniom podopieczni uczeni są nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych.

W przypadku braku przeciwwskazań ze strony sądu, każde dziecko ma możliwość odwiedzania swoich rodziców i opiekunów. Jeśli rodzice nie są zainteresowani utrzymaniem kontaktu z dziećmi, ze strony placówki podejmowane są kroki do inicjowania, rozwijania i podtrzymywania tych kontaktów. Placówka podejmuje także działania w celu poszukiwania rodziny dalszej dzieci oraz osób zaprzyjaźnionych polegające m. in. na: przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania rodziców lub opiekunów dziecka, współpracy z instytucjami udzielającymi pomocy rodzinie, czuwaniu nad prawidłowym przebiegiem pobytu wychowanków w miejscu zamieszkania.

W placówce przestrzegane jest poszanowanie podmiotowości dziecka. Dzieci mają swobodę w wyrażaniu myśli, sądów i opinii na różne tematy, podczas rozmów prowadzonych indywidualnie oraz spotkań wszystkich dzieci. Wychowankowie są na bieżąco informowani

[Signature]

7 *[Signature]*

o podejmowanych wobec nich działaniach. Uwzględniane są wnioski podopiecznych we wszystkich dotyczących ich sprawach, np. zmian w pokoju, form spędzania czasu wolnego, wyboru szkoły.

Wychowawcy starają się zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Wszystkie dzieci przebywające w placówce, znają wypracowane wspólnie obowiązujące w nim zasady. Wychowankowie mogą być wyróżnieni m. in. pierwszeństwem udziału w atrakcyjnych formach wypoczynku lub nagrodą rzeczową. Ukarani zaś zakazem wyjścia poza placówkę w czasie wolnym, nagana dyrektora lub wychowawcy na forum placówki. Wyznaczone kary nie są surowe, a kryteria ich stosowania są zrozumiałe. Proces wychowawczy ma charakter zindywidualizowany.

Przy przyjmowaniu każdego dziecka do placówki, ustalana jest jego przynależność wyznaniowa. Aktualnie 68 dzieci przebywających w placówce jest wyznania katolickiego, 1 dziecko - wyznania prawosławnego. Dzieci mają możliwość uczestniczenia w nabożeństwach niedzielnych oraz świątecznych. Uczestnictwo w liturgii odbywa się na zasadzie dowolności. W placówce obchodzone są święta Bożego Narodzenia, Wielkanoc oraz inne imprezy okolicznościowe typu: Andrzejki, Mikołajki, imieniny i urodziny. W bieżącym roku 3 dzieci przystąpiło do I Komunii, 10 do bierzmowania. Placówka stwarza warunki sprzyjające nauce poszanowania tradycji i ciągłości kulturowej.

Wychowankowie uczeni są planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do ich wieku dzięki ustalonemu rozkładowi dnia. Dzięki temu dzieci wiedzą np., kiedy muszą wstać, żeby nie spóźnić się do szkoły, o której są odrabiane lekcje, ile czasu potrzebują na sprzątanie, zabawę czy toaletę.

W placówce ważną rolę odgrywa uczenie organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenie w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Organizacja czasu wolnego oraz życie kulturalne i rekreacja fizyczna są dostosowywane do potrzeb, zainteresowań i możliwości dzieci.

W czasie roku szkolnego, ferii zimowych oraz wakacji wychowankowie korzystali z możliwości wyjazdów organizowanych przez placówkę oraz na rzecz placówki. Latem 2009r. dzieci miały możliwość wyjazdu do Zaręb Kościelnych na Dzień Dziecka, na jednodniowe wycieczki do: Warszawy, Nowogrodu, Długoborza, Czyżewa, Kulesz Kościelnych. W czasie ferii zimowych w 2010r. dzieci miały zorganizowane zimowisko na terenie placówki.

Stwierdzono, że kształtowane są nawyki i zachowania prozdrowotne poprzez rozmowy na temat zasad higieny (np. zmiana bielizny, mycie ciała, higiena jamy ustnej), uzależnienia od nikotyny, alkoholu i innych środków psychoaktywnych, używania narkotyków, zapobiegania przeziębieniom, wypadkom itp.

Dzieci przygotowywane są do ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu. Wychowankowie mają przydzielone drobne obowiązki typu sprzątanie swoich pokoi i łazienek, dbanie o porządek w swoim otoczeniu, pomoc przy przygotowywaniu posiłków. Ponadto uczone są obsługi sprzętu gospodarstwa domowego, np. pralki, zmywarki itp. Poprzez dokonywanie samodzielnych zakupów uczą się gospodarowania własnymi pieniędzmi i oszczędzania. 12 wychowanków zamieszkujących mieszkania usamodzielnienia uczy się gospodarowania budżetem domowym, tj. robią zakupy, dbają o porządek w mieszkaniu, przygotowują posiłki, jak też organizują swój czas wolny w zależności od zainteresowań.

Proces wychowawczy wspomagany jest cyklami autorskich zajęć wychowawczych, prowadzonych przez pracowników placówki np.: „Program wychowawczy – profilaktyczny dla wychowanków niedostosowanych społecznie realizowany w rodzinie Słonecznych”, „Program zdrowie emocjonalne w krainie bajek i baśni dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie oraz w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”, „Ja też potrafię – program

8 Grajdo

uspołeczniający dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie”, „Nasze wędrówki do dorosłego życia, czyli jak zmienić wyuczoną bezradność w wyuczoną zaradność”.

Wszystkie istotne decyzje dotyczące dziecka uzgadniane są z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi. Dotyczą one np. umieszczenia dziecka w szpitalu.

Specjaliści zatrudnieni w placówce udzielają porad byłym wychowankom placówki (w okresie 3 lat po opuszczeniu przez nich placówki).

Placówka stwarza odpowiednie warunki do przestrzegania praw dziecka.

W ramach współpracy w zakresie opieki i wychowania placówka współdziała z: sądami rejonowymi i kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, policją, parafiami, kościołami właściwych ze względu na wyznanie i miejsce zamieszkania wychowanków, sponsorami.

Wychowankowie przebywający w placówce mają zapewniony dostęp do zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych i terapeutycznych, odbywających się na terenie placówki (zgodnie z harmonogramem zajęć).

Placówka organizując działalność kulturalną i rekreacyjną, uwzględnia święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów.

Działalność Stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz prowadzona dokumentacja

W placówce działa Stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, do którego zadań należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w celu: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania indywidualnego planu pracy, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, zgłoszenia do OAO, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w innej placówce oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. Ustalono, iż Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka nie rzadziej, niż co pół roku. Po dokonaniu oceny Stały zespół formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W ciągu ostatnich 12 miesięcy Zespół zebrał się w następujących terminach: 18-20.06.2009r.; 7-8.12.2009r.; 22-23.01.2010r.

Placówka prowadzi przebywającym w niej dzieciom dokumentację obejmującą:

- Kartę informacyjną,
- Wywiad środowiskowy,
- Informację o sytuacji rodzinnej,
- Plan pracy z rodziną dziecka,
- Diagnozę pedagogiczną,
- Kartę pobytu dziecka,
- Kartę udziału w zajęciach specjalistycznych,
- Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych.

Wszystkie dzieci mają aktualne diagnozy stworzone przez pedagoga. Diagnozy są aktualizowane w miarę potrzeb. Dzieci pozostające pod opieką Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mają orzeczenia wydane przez Poradnię zawierające aktualne badania psychologiczne i pedagogiczne.

Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych zawierają opisy kontaktów, dane osoby, której dotyczą, datę i opis przeprowadzonego badania.

Karty udziału w zajęciach specjalistycznych zawierają opis zachowań wychowanków na zajęciach.

Karta pobytu prowadzona przez wychowawców składa się z punktowej oceny następujących sfer funkcjonowania dziecka: sytuacji rodzinnej dziecka, nauki szkolnej dziecka, funkcjonowania dziecka w placówce, samodzielności i umiejętności samoobsługi,

funkcjonowania emocjonalnego; stanu zdrowia dziecka, szczególnych potrzeb dziecka i znaczących wydarzeń w jego życiu. Ostatnie dwie sfery ocenione są w formie opisowej.

Indywidualny plan pracy z dzieckiem (*akta kontroli str. 43-46*) tworzony jest przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka na rok szkolny. Plan tworzony jest w zakresie obejmującym V sfer:

- Sferę społeczno – moralną,
- Sferę dydaktyczną,
- Sferę zdrowotno – estetyczną,
- Sferę duchową,
- Sferę prorodzinną.

Plan opisuje metody i formy realizacji, środki realizacji, termin realizacji w każdej sferze. Opisane są także efekty pracy wynikające z realizacji Planu za kolejne półrocza.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż dokumentacja prowadzona jest w sposób rzetelny i merytorycznie poprawny.

Opieka nad dziećmi przebywającymi w placówce

Podczas czynności kontrolnych przeanalizowano obowiązujący od dn. 01.09.2009r. grafik pracy wychowawców i pedagoga, ciągu dnia i porze nocnej (*akta kontroli str. 47-59*).

W każdej z grup pracuje również starsza pokojowa, dbająca o porządek w grupie oraz pomagająca w przygotowywaniu posiłków dzieciom.

Ponadto w godzinach popołudniowych przeprowadzane są zajęcia tj.:

- wyrównawcze z dyrektorem – środa 16.00 – 18.00
- terapeutyczne z pedagogiem wtorek 14.00–19.00, czwartek 14.00–19.00, piątek 14.00–18.00
- biblioteczne z dyrektorem – poniedziałek 14.30 – 17.30 i środa 15.00 – 16.00

Z analizy grafików wynika, że w ciągu dnia obsada kadrowa jest dostosowana do potrzeb dzieci przebywających w placówce; w poszczególnych częściach (grupach) placówki, liczba dzieci nie przekracza 14. Ponadto w czasie zajęć specjalistycznych (terapeutycznych) pod opieką jednego wychowawcy, czy pedagoga nie przebywa więcej niż 6 dzieci. Również podczas zajęć odbywających się poza terenem placówki zachowany jest standard; zawsze z grupą wychowanków wychodzi 2 wychowawców, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych pod opieką jednego wychowawcy pozostaje nie więcej niż 3 dzieci.

W porze nocnej 22.00 – 6.00 – opiekę sprawuje 2 wychowawców, pełniących opiekę nad wszystkimi dziećmi przebywającymi w placówce.

Biorąc pod uwagę fakt, że w skład Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie wchodzi 2 grupy socjalizacyjne, grupa interwencyjna i grupa dzieci z zaburzeniami psychicznymi tworząc autonomiczne części, należy stwierdzić, iż ustalona opieka w godzinach nocnych nie jest prawidłowa.

Zgodnie z § 25 rozporządzenia ww. godzinach nocnych w placówce, w której przebywa do 14 dzieci, opiekę sprawuje jeden wychowawca, co w przypadku kontrolowanej placówki oznacza, że w każdej grupie opiekę tę powinien sprawować jeden wychowawca.

Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W Zespole Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zambrowie zatrudnieni są, zgodnie z załącznikiem Nr 1:

- dyrektor,
- pedagog - ½ etatu i ½ etatu wychowawcy,
- 15 wychowawców, w tym: 12 – zatrudnionych na podstawie ustawy - Karta Nauczyciela i 3 - na podstawie przepisów ustawy o pracownikach samorządowych,
- pracownik socjalny.

10

W toku kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w placówce posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Dyrektor placówki wspiera wychowawców w wykonywaniu przez nich obowiązków związanych z opieką i wychowaniem. Pracownicy zachęceni są do wdrażania ciekawych, nowych form pracy, np. do realizowania programów autorskich i profilaktycznych, co znajduje odzwierciedlenie w ilości i rodzajach programów autorskich realizowanych w placówce.

Pracownicy dbają o podnoszenie swoich kwalifikacji. Poszukują we własnym zakresie ciekawych szkoleń, kursów lub innych form kształcenia w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. W 2009r. i 2010r. pracownicy podwyższali swoje kwalifikacje poprzez ukończenie następujących kursów i szkoleń:

- „Zrozumieć rodziców i współpracować z nimi”
- „Praca z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze”
- „Gniew nie musi niszczyć – emocje negatywne cz. II”
- „Agresja i formy jej przeciwdziałania”
- „Zabawy muzyczne – ruchowe dla dzieci”
- „Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych”
- „Terapia behawioralna dzieci i młodzieży z autyzmem i upośledzeniem umysłowym”
- „Uczeń niepełnosprawny intelektualnie w klasie szkolnej”
- „Diagnoza i terapia dziecka ryzyka dysleksji”
- Warsztaty teatralne – podstawy dykcji, podstawy emisji, elementarne zadania aktorskie
- „Wariacje papierowe i nie tylko – cykliczne warsztaty artystyczne”
- „Zwiększanie umiejętności w obszarze udzielania profesjonalnej pomocy psychologicznej”.

Kadra podnosi swoje umiejętności podczas zebrań i zajęć samokształceniowych (*akta kontroli str. 64*)

Dyrektor placówki sprawuje nadzór pedagogiczny nad pracownikami bezpośrednio uczestniczącymi w procesie opiekuńczo – wychowawczym dzieci (*akta kontroli 65-68*).

Tematyka nadzoru dyrektora obejmuje:

- usługi edukacyjne,
- zajęcia sportowe, rekreacyjne, kulturalne, terapeutyczne, gospodarcze,
- układanie jadłospisów,
- przygotowywanie posiłków zgodnie z zasadami prawidłowego odżywiania się,
- robienie zakupów,
- organizacja różnego rodzaju imprez grupowych,
- sprzątanie i utrzymanie w należytym porządku pomieszczeń zajmowanych przez dzieci i młodzież,
- działalność kulturalna wynikająca z tradycji i obyczajowości,
- przygotowanie do przyszłego życia w rodzinie i społeczeństwie, do roli ojca i matki,
- tworzenie warunków umożliwiających prawidłowy przebieg procesów rozwoju i socjalizacji,
- zaopatrzenie wychowanków w odzież, obuwie, przybory szkolne, środki czystości i inne rzeczy osobistego użytku,
- kieszonkowe wychowanków,
- współpraca z rodziną bliższą i dalszą dziecka,
- włączenie rodziców w stosowne oddziaływania wychowawcze,
- czuwanie nad właściwym gospodarowaniem pieniędzmi w grupach usamodzielnienia.

Na podstawie Harmonogramu hospitacji zajęć (*akta kontroli str. 63*) stwierdzono, że hospitacje zostały zrealizowane wg planu. Po obserwacji zajęć dyrektor dokonuje stosownych adnotacji w arkuszach kontroli (*akta kontroli str. 61-62*).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Zespołu Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zambrówie przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Placówki składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

**ZESPÓŁ PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH**

18-300 Zambrów

Aleja Wojska Polskiego 52

tel./fax 086 271 34 89

NIP 723-10-40-598 R-000234933

DYREKTOR

mgr Jadwiga Paździor
Dyrektor

14.06.2010

Data

Podpisy kontrolujących:

1. *M. Osipowicz*

2. *K. Liedke-Charłuszyńska*

12 *mgr Jadwiga Paździor*